

Väljaandja:	Tervise- ja tööminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2019
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	14.03.2019
Avaldamismärge:	RT I, 21.12.2018, 40

Kiirabibrigaadi koosseisu ja varustuse nõuded ning tööjuhend

Vastu võetud 18.12.2018 nr 65

Määrus kehtestatakse [tervishoiuteenuste korraldamise seaduse](#) § 17 lõike 3 punktide 3 ja 4 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Määrus sätestab nõuded kiirabibrigaadi koosseisule ja varustusele, sealhulgas kiirabiautodele ja meditsiiniseadmetele, ning kehtestab kiirabibrigaadi tööjuhendi.

§ 2. Mõisted

Määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) esmase abi brigaad – püsiasustusega väikesaarel asuv kolmeliikmeline erakorralise meditsiini alase ettevalmistusega isikute rühm, mille teine ja kolmas liige osutavad patsiendile abi sündmuskohal ning mille juht koordineerib brigaadi tegevust telemeditsiiniliste vahendite kaudu või tema asemel juhib brigaadi tegevust väikesaarel asuv õebrigaadi juht;
- 2) kiirabibaas – kiirabibrigaadi ja esmase abi brigaadi alalise paiknemise koht, kus on vajalikud ruumid ja tingimused personali viibimiseks, kiirabiauto või kiirabi osutamiseks lubatud muu sõiduki parkimiseks ning seadmete hoidmiseks ja laadimiseks;
- 3) kiirabibrigaad – erakorralise meditsiini alase ettevalmistusega isikute rühm, kes osutab kiirabi;
- 4) lisabrigaad – kiirabibrigaad, mida rakendatakse täiendavalt erandolukorras käesoleva määruse § 6 lõikes 7 nimetatud lisavarustusega;
- 5) arstlik toetusbrigaad – kaheliikmeline anestezioloogi või erakorralise meditsiini arsti juhitud kiirabibrigaad, mis toetab sündmuskohal teisi kiirabibrigaade kiirabi osutamisel raskes ja eluohtlikus seisundis patsiendile ning millel endal puudub patsiendi transportimise võimekus, kuid vajaduse korral on tagatud patsiendi transport haiglasse;
- 6) telemeditsiin – kiirabi osutamine info- ja sidetehnoloogiavahendite abil olukorras, kus arst asub kiirabibaasis või muus alalise paiknemise kohas ja patsient sündmuskohal;
- 7) valve – tööaeg, mille jooksul kiirabibrigaadi ja esmase abi brigaadi liige täidab temale pandud kohustusi;
- 8) väljasõit – kiirabibrigaadi ja esmase abi brigaadi tegevus Häirekeskuselt kiirabi vajava väljakutse saamisest kuni patsiendile abi andmise lõpetamiseni.

2. peatükk Kiirabibrigaadi ja esmase abi brigaadi koosseis ja varustus

§ 3. Kiirabibrigaadi koosseis

- (1) Kiirabibrigaadid jaotatakse reanimobiili-, arsti- ja õebrigaadiks. Kiirabibrigaad on kolmeliikmeline.
- (2) Reanimobiilibrigaadi juht peab olema erakorralise meditsiini arst või anestezioloog.
- (3) Arstibrigaadi juht peab olema:
 - 1) erakorralise meditsiini arst;
 - 2) anestezioloog või
 - 3) arst, kes on saanud vähemalt 40-tunnise erakorralise meditsiini alase täienduskoolituse Terviseametis kooskõlastatud programmi alusel ja kellel on sellekohane tunnistus.

(4) Õebrigadi juht peab olema:
1) erakorralise meditsiini õde;
2) intensiivõenduse õde või
3) õde, kellel on vähemalt kaheaastane töökogemus õena, sellest vähemalt üheaastane töökogemus kiirabibrigaadi teise liikmena, ning kes on saanud vähemalt 240-tunnise kiirabibrigaadi juhi täienduskoolituse Terviseametis kooskõlastatud programmi alusel ja kellel on sellekohane tunnistus.

(5) Kiirabibrigaadi teiseks liikmeks võib olla:
1) õde;
2) erakorralise meditsiini tehnik või
3) kiirabibrigaadi juhi juhendamisel ja vastutusel tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 4³lõike 1 punktides 2–4 nimetatud üliõpilane, kes on saanud vähemalt 60-tunnise erakorralise meditsiini alase täienduskoolituse Terviseameti kooskõlastatud programmi alusel ja kellel on sellekohane tunnistus.

(6) Kiirabibrigaadi kolmandaks liikmeks võib olla alarmsõiduki juhtimise õigust omav:
1) kiirabitehnik, kellel on vähemalt keskharidus ning kes on saanud vähemalt 400-tunnise kiirabitehniku täienduskoolituse Terviseametis kooskõlastatud programmi alusel ja kellel on sellekohane tunnistus;
2) erakorralise meditsiini tehnik või
3) käesoleva paragrahvi lõike 5 punktis 3 nimetatud üliõpilane.

(7) Kiirabibrigaadi liikme oskused peavad vastama käesoleva määruse lisas 1 kehtestatud nõuetele.

(8) Terviseametil on õigus anda kiirabibrigaadi pidajale kuni 20 päevaks põhjendatud erakorraline luba kiirabibrigaadi või lisabrigaadi asendamiseks vähendatud koosseisuga väljasõitudeks. Loa võib anda kiirabi osutamisetagamiseks riikliku tähtsusega suurüritusel, elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamiseks või muu põhjendatud ja tavaolukorrast erineva olukorra korral.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud loa alusel tegutsev vähendatud koosseisuga kiirabibrigaad peab vastama käesoleva määruse § 4 lõigetes 2 ja 4–6 kehtestatud nõuetele.

§ 4. Vähendatud koosseisuga kiirabibrigaad

(1) Vähendatud koosseisuga kiirabibrigaadid jaotatakse järgmiselt: reanimobiilibrigaad, arstlik toetusbrigaad, arstibrigaad ja õebrigaad. Vähendatud koosseisuga kiirabibrigaad on kaheliikmeline.

(2) Vähendatud koosseisuga reanimobiilibrigaadi juht peab vastama reanimobiilibrigaadi juhile kehtestatud nõuetele ja selle teine liige peab vastama kiirabibrigaadi kolmandale liikmele kehtestatud nõuetele.

(3) Arstliku toetusbrigaadi juht ja selle teine liige peavad vastama vähendatud koosseisuga reanimobiilibrigaadi liikmele kehtestatud nõuetele.

(4) Vähendatud koosseisuga arstibrigaadi juht peab vastama arstibrigaadi juhile kehtestatud nõuetele ja selle teine liige peab vastama kiirabibrigaadi kolmandale liikmele kehtestatud nõuetele.

(5) Vähendatud koosseisuga õebrigadi juht peab vastama õebrigadi juhile kehtestatud nõuetele. Kui õebrigadi varustuseks on kiirabiauto, peab õebrigadi teiseks liikmeks olema isik, kes vastab kiirabibrigaadi kolmandale liikmele kehtestatud nõuetele. Kui õebrigadi varustuseks on muu lubatud sõiduk, võib õebrigadi teiseks liikmeks olla isik, kes vastab kiirabibrigaadi teisele või kolmandale liikmele kehtestatud nõuetele ning nii õebrigadi juht kui õebrigadi teine liige peab omama muu lubatud sõiduki juhtimise õigust.

(6) Vähendatud koosseisuga kiirabibrigaadi liikme oskused peavad vastama käesoleva määruse lisas 1 kehtestatud nõuetele.

(7) Täiendava vähendatud koosseisuga kiirabibrigaadi rakendamiseks peab olema Terviseameti põhjendatud luba, mille võib Terviseamet anda kiirabibrigaadi pidajale tavaolukorras, kui see parandab kiirabi osutamise kvaliteeti, kättesaadavust ja efektiivsust. Käesoleva lõike alusel antud luba peab olema Eesti Haigekassaga kooskõlastatud.

§ 5. Esmase abi brigaadi koosseis

(1) Esmase abi brigaadi juht, kes koordineerib brigaadi tegevust sündmuskohal telemeditsiiniliste vahendite kaudu, peab vastama arstibrigaadi juhile kehtestatud nõuetele.

(2) Kui esmase abi brigaadi tegevuse eest vastutav isik asub käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel antud loa kohaselt väikesaarel, peab esmase abi brigaadi juht vastama õebrigadi juhile kehtestatud nõuetele.

(3) Esmase abi brigaadi teisel ja kolmandal liikmel peab olema vähemalt keskharidus. Ta peab olema saanud vähemalt 80-tunnise erakorralise meditsiini alase täienduskoolituse Terviseametis kooskõlastatud programmi alusel ja tal peab olema sellekohane tunnistus. Esmase abi brigaadi kolmandal liikmel peab olema alarmsõiduki juhtimise õigus.

(4) Esmase abi brigaadi liikme oskused peavad vastama käesoleva määruse lisas 1 kehtestatud nõuetele.

(5) Esmase abi brigaadi rakendamiseks peab olema käesoleva määruse § 4 lõike 7 alusel antud luba. Loale tuleb märkida esmase abi brigaadi tegevuse eest vastutav isik ja tema asukoht vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatule.

§ 6. Kiirabibrigaadi varustus

(1) Kiirabibrigaadi varustus on kiirabiauto, meditsiiniseadmed, tarvikud, vahendid, ravimid ja muud preparaadid.

(2) Kiirabiauto on alarmsõiduk, mis vastab soetamise hetkel soovituslikult B- või C-tüüpi kiirabiautole kehtestatud viimase Euroopa standardi EVS-EN 1789 nõuetele. Kiirabiauto välisilme, kaasa arvatud valgus- ja heliseadmete paigaldus, peab vastama liiklusseaduse § 84 lõike 6 alusel kehtestatud nõuetele.

(3) Kiirabibrigaadi tegevuseks vajalike meditsiiniseadmete, tarvikute ja vahendite loetelu on esitatud käesoleva määruse lisas 2 ning vajalike ravimite ja preparaatide loetelu on esitatud käesoleva määruse lisas 3.

(4) Kiirabibrigaadi pidaja tagab igale kiirabibrigaadile vajalike meditsiiniseadmete, tarvikute, vahendite, ravimite ja preparaatide tagavara ööpäevaringse kättesaadavuse ning nende säilitamise vastavalt kehtivatele nõuetele.

(5) Kiirabibrigaadi pidaja tagab kiirabibrigaadile vajalike meditsiiniseadmete, tarvikute, vahendite, ravimite ja preparaatide varu olemasolu vähemalt kolmeks ööpäevaks.

(6) Kui vähendatud koosseisuga kiirabibrigaadi varustuses on lubatud erisused, märgib Terviseamet need käesoleva määruse § 3 lõike 8 ja § 4 lõike 7 alusel antavale loale.

(7) Kui kiirabibrigaadi pidajal on kuni kolm kiirabibrigaadi, tagab ta töökorras lisavarustuse olemasolu vähemalt ühe kiirabibrigaadi varustuse ulatuses. Kui kiirabibrigaadi pidajal on rohkem kui kolm kiirabibrigaadi, tagab ta töökorras lisavarustuse olemasolu vähemalt ühe kiirabibrigaadi varustuse ulatuses iga kolme kiirabibrigaadi kohta.

(8) Lisabrigaadi väljasõitudeks peab olema Terviseameti põhjendatud luba, mille võib anda kiirabibrigaadi pidajale kuni 20 päevaks. Loa võib anda kiirabi osutamise tagamiseks riikliku tähtsusega suurüritusel, elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamiseks või muu põhjendatud ja tavaolukorras erineva olukorra korral.

§ 7. Esmase abi brigaadi varustus

Esmase abi brigaadi varustus on kiirabiauto, meditsiiniseadmed, tarvikud, vahendid, ravimid ja preparaadid, millele kohaldatakse käesoleva määruse § 6 lõigetes 2–5 kehtestatud nõudeid.

3. peatükk

Kiirabibrigaadi ja esmase abi brigaadi tööjuhend

§ 8. Kiirabibrigaadi ja esmase abi brigaadi tegevus

(1) Kiirabibrigaad ja esmase abi brigaad kontrollib väljasõidueelsel perioodil pärast valve ülevõtmist ja enne väljakutse andmete saamist ettenähtud varustuse ja sidevahendite olemasolu ja töökorras olekut ning on tegutsemisvalmis vastavalt tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 17 lõike 2 alusel kehtestatud kiirabibrigaadide, haiglate, politsei- ja päästeasutuste ning Terviseameti vahelisele kiirabialase koostöö korrale (edaspidi *koostöö kord*).

(2) Kiirabibrigaad ja esmase abi brigaad alustab Häirekeskusest või muul viisil kiirabi vajava väljakutse saamise korral tegevust vastavalt koostöö korrale.

(3) Sündmuskohale saabumisel kiirabibrigaad ja esmase abi brigaad:

- 1) tagab enda kui abiandja ohutuse;
- 2) alustab võimaluse korral patsiendile abi andmisega vastavalt kiirabi ravi- ja tegevusjuhiste;
- 3) olukorras, kus kannatanule ei ole võimalik kohe ligi pääseda või teda sundolukorras vabastada, alustab võimaluse korral kannatanu tervise seisundi uurimist ning eluliselt näidustatud ravi ja tegevusi enne patsiendi vabastamist või selle käigus;
- 4) teeb koostööd politsei- ja päästeasutustega vastavalt koostöö korrale;
- 5) vältimatu abi järsu suurenemise korral või hädaolukorra lahendamisel juhindub oma asutuse elutähtsa teenuse toimepidevuse plaanist ning kõrgendatud kaitsevalmiduse, sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 58¹ lõikes 6 nimetatud tegevusplaanist kuni Terviseameti korralduste saamiseni.

(4) Kiirabibrigaad ja esmase abi brigaad tagab patsiendi haiglasse transportimisel kiirabi osutamise jätkuvuse vastavalt patsiendi seisundile ning teeb koostööd haigla ja Häirekeskusega vastavalt koostöö korrale.

(5) Pärast väljasõidu lõpetamist või patsiendi haiglale üleandmist teavitab kiirabibrigaad ja esmase abi brigaad Häirekeskust vastavalt koostöö korrale.

(6) Kiirabibaasi saabumisel kiirabibrigaad ja esmase abi brigaad:

- 1) kontrollib kasutusel olnud varustust ja vajaduse korral täiendab seda;
- 2) puhastab kasutusel olnud varustuse ja vajaduse korral desinfitseerib seda;
- 3) teatab Häirekeskusele tegutsemisvalmidusest minna uuele väljasõidule vastavalt koostöö korrale.

§ 9. Kiirabibrigaadi liikme õigused ja kohustused

(1) Kiirabibrigaadi juht:

- 1) juhindub väljasõidul Häirekeskusest saadud teabest ja koostöö korrast;
- 2) vastutab valve ajal kiirabibrigaadi valmisoleku ja tegevuse eest;
- 3) hindab patsiendi seisundit ning võimaluse korral alustab abi andmisega vastavalt kiirabi ravi- ja tegevusjuhistele;
- 4) palub vajaduse korral täiendavat abi Häirekeskusest;
- 5) otsustab patsiendi jätmise sündmuskohale või vajaduse transportida patsient haiglasse;
- 6) otsustab patsiendi üleandmise või mujale viimise, kui patsienti ei saa jätta sündmuskohale või puudub vajadus transportida patsient haiglasse;
- 7) tuvastab surma fakti;
- 8) koostab kiirabikaardi ja vastutab dokumenteeritud andmete õigsuse eest;
- 9) omab õigust viivitada abi andmisega juhul, kui esineb potentsiaalne oht kiirabibrigaadi liikmetele;
- 10) omab õigust keelduda sündmuskohal joores seisundi tuvastamisest või muust ekspertisist;
- 11) korraldab vajaduse korral sündmuskohal kahe või enama kiirabibrigaadi tegevust kiirabi osutamisel vastavalt koostöö korrale.

(2) Kiirabibrigaadi teine liige:

- 1) tagab kiirabiautos või muus lubatud sõidukis ettenähtud meditsiiniseadmete, tarvikute, vahendite, ravimite ja preparaaside olemasolu, säilivuse ja korrasoleku;
- 2) hindab patsiendi seisundit ning vajaduse korral alustab abi andmisega vastavalt kiirabibrigaadi juhi korraldustele, tuginedes kiirabi ravi- ja tegevusjuhistele;
- 3) teeb protseduure ja uuringuid ning manustab ravimeid oma pädevuse piires vastavalt kiirabibrigaadi juhi korraldustele.

(3) Kiirabibrigaadi kolmas liige:

- 1) vastutab kiirabiauto või muu lubatud sõiduki ja selle varustuse korrasoleku eest valve jooksul ja valve vahetusel;
- 2) abistab kiirabibrigaadi teisi liikmeid abi andmiseks vajaliku varustuse kohale toomisel ning alustab vajaduse korral abi andmisega vastavalt kiirabibrigaadi juhi korraldustele oma pädevuse piires.

(4) Vähendatud koosseisuga kiirabibrigaadi teine liige on kohustatud täitma ka käesoleva paragrahvi lõikes 3 kehtestatud nõudeid kiirabibrigaadi kolmandale liikmele.

§ 10. Esmase abi brigaadi liikme õigused ja kohustused

(1) Telemeditsiiniliste vahendite kaudu esmase abi brigaadi tegevust koordineeriv juht:

- 1) juhindub esmase abi brigaadi väljasõidul Häirekeskusest saadud teabest ja koostöö korrast;
- 2) vastutab valve ajal esmase abi brigaadi ravitegevuse eest;
- 3) hindab patsiendi seisundit telemeditsiiniliste vahendite abil, võimaluse korral diagnoosib ja määrab sobiva ravi vastavalt oma pädevusele ning kiirabi ravi- ja tegevusjuhistele;
- 4) palub vajaduse korral täiendavat abi Häirekeskusest;
- 5) otsustab patsiendi jätmise sündmuskohale või vajaduse transportida patsient haiglasse;
- 6) otsustab patsiendi üleandmise või mujale viimise, kui patsienti ei saa jätta sündmuskohale või puudub vajadus transportida patsient haiglasse;
- 7) tuvastab surma fakti;
- 8) täidab kiirabikaardi ja vastutab dokumenteeritud andmete õigsuse eest;
- 9) omab õigust lubada esmase abi brigaadi teistel liikmetel viivitada abi andmisega juhul, kui esineb potentsiaalne oht brigaadi liikmetele;
- 10) konsulteerib vajaduse korral täiendavalt õebrigaadiga, kes osutab kiirabi erakorralises ja eluohtlikus seisundis patsiendile.

(2) Kui esmase abi brigaadi juhiks on määratud sündmuskohal asuv õebrigaadi juht, on ta kohustatud täitma kiirabibrigaadi juhile esitatud nõudeid.

(3) Esmase abi brigaadi teine liige on kohustatud täitma kiirabibrigaadi teisele liikmele kehtestatud nõudeid. Esmase abi brigaadi kolmas liige on kohustatud täitma kiirabibrigaadi kolmandale liikmele kehtestatud nõudeid.

4. peatükk

Rakendussätted

§ 11. Kiirabibrigaadi koosseisu rakendussätted

(1) Õebrigaadi juhina juba töötav käesoleva määruse § 3 lõike 4 punktis 3 nimetatud õde peab vastama nõuetele hiljemalt 1. aprilliks 2019. a.

(2) Käesoleva määruse § 3 lõikes 6 nimetatud isikul on õigus töötada kiirabibrigaadi kolmanda liikmena täienduskoolituse ajal juhul, kui ta omab alarmsõiduki juhtimise õigust. Peale täienduskoolituse nominaalperioodi lõppemist peab kiirabibrigaadi kolmas liige vastama käesoleva määruse § 3 lõikes 6 kehtestatud nõuetele.

§ 12. Määruse kehtetuks tunnistamine

Sotsiaalministri 19. detsembri 2001. a määrus nr 131 „Kiirabibrigaadi koosseisu ja varustuse nõuded ning tööjuhend” tunnistatakse kehtetuks.

§ 13. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2019. a.

Riina Sikkut
Tervise- ja tööminister

Marika Priske
Kantsler

[Lisa 1](#) Kiirabibrigaadi ja esmase abi brigaadi liikmete oskuskõuded

[Lisa 2](#) Kiirabibrigaadi ja esmase abi brigaadi tegevuseks vajalike meditsiiniseadmete, tarvikute ja vahendite loetelu

[Lisa 3](#) Kiirabibrigaadi ja esmase abi brigaadi tegevuseks vajalike ravimite ja preparaatide loetelu